

KOREKCIJSKE OPERACIJE SPREDNJEGA DELA STOPALA

(Navodilo pacientom)

HALLUX VALGUS

Hallux valgus je nenormalen odmik nožnega palca navzven proti malim prstom stopala in kostna zadebelitev ob notranji strani palčevega sklepa (bunion). Pogosto se tej deformaciji pridruži še deformacija na drugem prstu, redkeje tudi na drugih malih prstih in pridruženi znaki bolečin pod stopalnicami (metatarzalgija).

KAJ MORATE OPRAVITI PRED OPERACIJO?

Pred operacijo morate obvezno sanirati vse morebitne kronične bolezni, predoperativno pri osebem zdravniku opravite standardne predoperativne preiskave. Pred operacijo je potrebna natančna higiena stopal, v primeru vnetnih procesov na stopalu operacija ne pride v poštev. Dva tedna pred operacijo morate biti popolnoma zdravi, brez prehladnih obolenj.

OPERACIJA HALLUX VALGUSA IN MALIH PRSTOV

Operacija lahko poteka v splošni ali regionalni anesteziji; traja pa v povprečju 60 minut.

Običajno opravimo korektivno osteotomija prve stopalnice tipa SCARF. Temu se običajno doda še osteotomija tipa Akin na falangi palca.

Korektivna osteotomija je kirurški poseg, pri katerem kost (stopalnico) prerežemo, postavimo v pravilen položaj in jo nato na različne možne načine učvrstimo v korigiranem položaju (vijaki, ploščice). Sledi šiv kože s samo-razgradljivim šivalnim materialom, tako da po operaciji šivi odpadejo sami.

Po operaciji je zaradi protibolečinske terapije potrebna hospitalizacija za eno noč; noga je dvignjena in zagotovi se ustrezno analgezijo. Naslednji dan kirurg opravi prevezo rane, bolnik obuje posebni pooperativni razbremenilni čevlji in lahko nogo polno obremeni. Pri hoji si prva 2 tedna pomagata z berglamo.

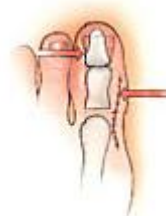
Ob korektno opravljeni operaciji in upoštevanju navodil po operaciji, je uspešnost metode zelo velika in presega 85%.

Po operaciji običajno ni več bolečin pri hoji, ni težav z iskanjem obutve, dovoljene so tudi pete; pri športnih aktivnostih je funkcija palca v celoti ohranjena. V kolikor je eno leto po posegu palec v nevtralnem položaju, je možnost ponovitve deformacije minimalna.

Izjemoma se lahko glede na napredovalo deformacijo ali napredovalo artrozo odločimo tudi za druge tipe operacij (zatrditev/artrodeza palčevega sklepa, korekcija po Brandesu), o čemer vas bo obvestil vaš

Artrodeza

Korekcija po Brandesu

ortopedski kirurg.

Na malih prstih običajno opravimo podaljšavo kit, zatrditev PIP sklepov in osteotomije stopalnic.

HALLUX RHIGIDUS

Gre za artrozo palčevega sklepa. Glede na stopnjo deformacije in glede na gibljivost se odločimo glede tehnike operacije. Pri zmerni obrabi opravimo toaleta (cheliectomia) sklepa. Pri napredovali artrozi pa

običajno opravimo artrodezo (zatrditev sklepa) oz. korekcijo po Brandesu .

POSTOPKI PO OPRAVLJENEM POSEGU

- hoja izključno v po-operativnem čevlju v obdobju 4 do 6 tednov po operaciji
- počitek z dvignjeno nogo
- hlajenje z ledom
- redna uporaba elastičnega povoja
- redno jemanje predpisanih zdravil proti bolečinam, običajno 10 dni antikoagulantne zaščite
- kontrola rane in morebitna odstranitev šivov pri izbranem zdravniku po navodilu
- prvih 14 dni večkrat hodite v čevlju po 15 min, nato nogo dvignite; izogibajte se sedenju brez elevacije operirane noge in dolgotrajnemu stanju na mestu, pri hoji si pomagajte z berglama
- po 2 tednih so dovoljene večje obremenitve v razbremenilnem čevlju

Še 3-5 mesecev po operaciji lahko stopalo oteka, zato je potrebno uporabljati široko in udobno obutev.

Dolžina bolniškega staleža po posegu je zelo različna in odvisna od delovnega mesta; v povprečju pa traja 2 do 3 mesece, da se po posegu opravljajo vse delovne obveznosti v običajni obutvi, brez otekanja in bolečin.

POSLEDICE OPUSTITVE PREDLAGANEGA POSEGA

Napredovanje deformacije, bolečine pri hoji in pri uporabi obutve. Otiščanci in morebitno vnetje le-teh.

ZAPLETI

- Pooperativna krvavitev
- Okužba – redek (1%), vendar zelo resen zaplet. Površinske okužbe zdravimo z antibiotiki, globoke okužbe pa zahtevajo dodatne kirurške posege.
- Odloženo celjenje rane in večja brazgotina po operaciji; Večja pooperativna oteklina;
- Nezaraščanje osteotomije ali artrodeze
- Globoka venska tromboza in pljučna embolija
- Poškodbe živcev – zelo redek zaplet, s katerim se običajno srečamo pri korekciji zelo hudih deformacij. Večkrat opažamo po operaciji poškodbe kožnih živcev, ki se kažejo s spremenjenim občutkom za dotik v okolici brazgotine – navadno si ti drobni živci opomorejo in se občutek za dotik povrne, lahko pa to traja tudi do dve leti.
- Sudeckova bolezen (kronična bolečina in oteklina po operaciji)

Zapleti v povezavi z operativno korekcijo izkrivljenega nožnega palca:

- ponovitev deformacije,
- nezadostna korekcija deformacije,
- prevelika korekcija in posledična obratna – varus deformacija nožnega palca,
- zmanjšana gibljivost osnovnega sklepa palca,
- dolgotrajna kronična po-operativna oteklina,
- težave zaradi vijakov – potrebna odstranitev vijakov (ponovni poseg).